(Folytatás az 1. oldalról.)

térő fordulat ugyanis úgy tünteti fel, mintha tehetséges emberekre csak az értelmiségi pályán lenne szükség. Pedig tehetséges lakatosok ugyanúgy kellenek, mint tehetséges mérnökök. Kifejezésre kellene tehát juttatni, hogy a szellemi munkában tehetséget mutató fiatalokról van itt szó, s nem általában a tehetségekről.

Ezután hangsúlyozta Aczél György, hogy az egyetemisták bevonása az Egyetemi Tanácsokba már eddig is sok kedvező tapasztalatot eredményezett.

Leszögezte, hogy nem hisz abban az alapvető generációs ellentétben, amelyet oly sokan szeretnek hangsúlyozni, de szükségesnek látja, hogy a fiatalok több bizalmat kapjanak az idősebbektől. Ez a bizalom elsősorban abban nyilvánuljon meg, hogy olyan munkaterületekre állítják őket, amelyekért felelősséggel tartoznak.

Beszélt a továbbiakban a tudománypolitikai elvekről és azok megvalósításáról, a tudományos minősítés hiányosságairól is.

Félő — mondta —, hogy Schöpflin Aladár vagy Szerb Antal manapság nem érné el nálunk a megfelelő tudományos fokozatot, mert olyan követelményrendszerünk van, amelynek nem felelnének meg.

Erdemes ideidéznünk a Központi Bizottság titkárának véleményét az értelmiség közérzetéről, amely gyakran rosszabb, mint az objektív körülmények között lehetne! S ennek az az oka, hogy nálunk nagyon sok szellemi dolgozó igyekszik bebizonyítani kollegájáról, hogy arra nincs szükség, s az az ember, aki fölöslegesnek tudja magát, természetesen nem dicsekedhet jó közérzettel sem.

A nagy érdeklődéssel végighallgatott tájékoztató után Aczél György, a városi tanács épületében találkozott Szeged kulturális életünk képviselőivel.

Műsoros tárlatvezetés

A Móra Ferenc Múzeum és a Bartók Béla Művelődési Központ május 14-én este rendezte meg *Vinkler László* festőművész estjét a művelődési központ nagytermében. A kamarakiállítással egybekötött műsoros tárlatvezetésen közreműködött *Dér Endre* József Attila díjas író, *Hegedűs András*, a Szegedi Tanárképző Főiskola főigazgatója, valamint a Bartók kamarakórus *Kardos Pál* vezényletével.

Amit nem tanultak az egyetemen

Pályakezdők között

Egy tucatnyi lány hallgatott a megtérő megilletődöttségével az első percekben, az ismerős-idegen arcokat fürkészve. Csak a szemükben csillogott: „Ez vajon ő még"? „Neki könnyebb?" Mi minden történhetett vele? Vitte-e jobbra, többre, ahogy akarta?" Az első érdeklődés mégsem a kétháromféve nem látott diáktársnak címeződött, hanem a vendéglátóknak — a Móra Ferenc Kollégium Bizottságának. A volt mórások „leltároztak": mi változott régi második otthonukban, hogyan élnek a mai kollégisták. Miközben Regős Gabriella kollégium bizottsági tag tájékoztatását figyelték, elismerően bólogattak, egy-egy félmondatban irígykedtek: „Jó ezeknek a gyerekeknek", „Szívesen élnénk, dolgoznánk még kollégistaként..."

Később lassan megeredt a nyelvük, nem kellett unszolni őket, hogy mondják el hogyan is kezdték az ÉLET-et, a pedagógus pályát.

Akik házon belül maradtak

Három évvel ezelőtt kapta meg orosz—történelem szakos diplomáját *Micheller Magdolna*. A szó valódi értelmében házon belül maradt, a Móra Kollégium tanára. Évekig diákbizottsági titkár volt, munkája tehát lényegében folyamatos maradt. Tanári munkájában most a nevelő tevékenység van túlsúlyban. Szaktárgyi tudását elsősorban az alsóbbéves hallgatók rendszeres korrepetálásánál hasznosítja.

A szót *Szilasiné, Fogarassi Margit* vette át tőle; a Ságvári Gyakorló Általános iskola orosz—magyar szakos tanára. Mint mondta: — Nagyon jó kollektívában dolgozom, az iskola gyerekanyaga is jó. A gyakorlóban azonban nagyon hamar kiderült, hogy az egyetemről nagy módszertani hiányosságokkal távoztunk. Sokmindent tanul meg az ember a saját kárán.

Aztán hozzátette még, hogy bár már családanya júniusban fog államvizsgázni a marxista egyetem filozófia szakosító tagozatán.

Novák Éva ez utóbbival kezdte: a marxista egyetem filozófia szakosítóján „fordult meg az élete". Két évig a Szegedi Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Irodánál dolgozott szervezőként, magyar—történelem szakos tanári diplomával.

— Nem tudtam elszakadni a tanulástól, ezért iratkoztam be az esti egyetemre. Ottani eredményeim alapján kaptam meghívást a JATE Filozófia Tanszékére. Most tanársegéd vagyok, TT-kásoknak vezetek szemináriumokat.

Két és fél évig tartó, idegen vizeken evickélés után Éva úgy érzi, révbe ért. Sokat dolgozik, tanul most, hogy megfelelhessen az előtte álló feladatoknak. Talán nála is többet dolgoznak

A vidéki gimnáziumokban

Kevés jóról számoltak be. *Farkas Anna* heti 40 órát tanít a jászberényi gimnáziumban, s mint mesélte:

Míg ide eljutott, nagyon nehéz volt. Általános iskolában kezdte, s bizony ott csak a jó tantestület mentett meg a teljes elkeseredéstől. Hiába, az egyetemen *nem készítenek fel a nyelvek alapfokú tanítására.*

A kiskőrösi Mezőgazdasági Szakközépiskolának alig egy éve magyar—

orosz szakos pedagógusa *Kovács Zsuzsa* pedig annak hiányát érzi elsősorban, hogy:

— Osztályfőnöki tevékenységre sem készítenek fel bennünket az egyetemen. S sajnos arra sem, hogy egy-egy vidéki iskolában nem olyan válogatott diákokat kell tanítani, mint a gyakorlóban. Egy-egy osztályomban 35—40 a létszám — vannak olyan tanulók, akik rendszeresen isznak...

KISZ tanácsadó tanár, de munkájába alig segítik — még az órát sem látogatta meg senki ebben az évben.

Az eddig egymás beszámolóit szinte szó nélkül hallgató fiatal tanárok többsége élénken reagált Zsuzsa szavaira. Kiderült, hogy valamennyien hasonló gondokkal küzdenek. *Murai Teréz* elmondta, hogy vele törődnek a pécsi szakközépiskolában, ahová meglepetésre első pályázásra kinevezték:

— De én is úgy kezdtem, hogy megkaptam az idősebb kollegáktól azokat az osztályokat, ahol ők nem szerettek tanítani.. Sőt, a második félévben 40 fiú osztályfőnöke lettem — erre senki sem készített elő az egyetemen.

Egyébként a vidéki nagyvárosban havi 1260 forintos fizetésből 450 forintot albérletre ad — nem kell magyarázni, hogy nehéz anyagi helyzetben van. Mégis úgy éreztem a beszélgetés során, hogy a

„Tanyasi" általános iskolák tanítói

küzdenek a legnagyobb nehézségekkel. *Bánfi Júlia* a hódmezővásárhelyi külterületi általános iskola „örökös oroszosa":

— Három éve próbálom az orosz nyelv alapjaira okítani a jórészt túlkoros, cigánygyerekekből álló ötödikes, nyolcadikos osztályokat. Lélekölő, nehéz munka, a *legminimálisabb eredménynek is megtanultam már örülni.* 80%-ban nevelünk és csak 20%-ban tanítunk. Az egyetemi évek alatt éppen fordított arányokra készítettek fel...

Másik szakját a történelmet nem tanítja, az szinte már elveszett. Csakúgy, mint *Szabó Rozáliának*, aki Kiskunfélegyháza környéki tanyasi iskolákba jár tanítani:

— Heti 24 órában oroszt tanítok, mert az igazgató — bár nem szakja — a történelmet szereti tanítani. Felajánlotta, hogy én tanítsak a történelem szakommal kémiát vagy földrajzot...

Sokat beszéltek arról, hogy milyen *alacsony színvonalú az oktatás a külterületi tanyasi iskolákban,* s hogy az ott jelentkező problémákra senki sem készíti elő a kezdő pedagógust.

Közel két órán át sorolták a lányok pályakezdő gondjaikat, örömeiket, néha felháborodva, néha kicsit büszkén, néha panaszkodva, néha segítséget, tanácsot kérve — várva egymástól is, az egyetemtől is. Valamennyien kifejezésre juttatták azt az igényüket, hogy szívesen vennék, ha *az egyetem a végzés után is „saját gyerekeinek" érezné őket,* valamilyen formában törődne sorsuk alakulásával.

SZABÓ MAGDOLNA

Előzetes

az egyetemek jubileumáról

Hogyan készülnek egyetemeink az 50 éves évforduló megünneplésére? Ezt kérdeztük *dr. Csákány Béla* docenstől, a József Attila Tudományegyetem tudományos rektorhelyettesétől, akitől az október 9—11 közötti ünnepi rendezvénysorozatról a következőket tudtuk meg.

A József Attila Tudományegyetem és a Szegedi Orvostudományi Egyetem közösen ünnepli meg az 50 éves évfordulót, hiszen 1921. október 10-én, az egyetemi oktatás megindításakor a két egyetem még együtt volt.

A rendezvénysorozat *október 9-én* kezdődik, amikor is az egyetem Dugonics téri épületében *Múlt és jelen* összehasonlítására kiállítást nyitnak meg. Ugyanaznap este a két egyetem hallgatói fáklyás felvonulást rendeznek. A menet végcélja a központi egyetemi épület előtt levő József Attila szobor. A két háború közötti ifjúsági mozgalom szép hagyományát eleveníti fel a két egyetem egyesített irodalmi színpada és énekkara azzal, hogy József Attila Szocialisták című szavalókórusát adja elő. Ezen a napon adnak ünnepélyes fogadást a jubileum tiszteletére meghívott vendégeknek is.

A meghívottak között Szent-Györgyi Albert

Kik kaptak meghívást az évfordulóra? Mindenekelőtt a testvéregyetemek: A *Greiswald-i*, a *Novi Sad-i*, a *temesvári*, az *odesszai*, *hallei*, *olomouci*, *bratislavai*, *várnai* egyetemek és a *bolíviai Potosi* város egyeteme, valamint a *leningrádi Hercen Főiskola.* A testvéregyetemeket három fős delegáció fogja képviselni. Rajtuk kívül meghívást kapott még számos szocialista és kapitalista ország egyeteme, ahonnan egy-egy vendéget várnak. Meghívták továbbá azokat a külföldi tudo-

MI, A KÉT SZEGEDI EGYETEM
REKTORA ÉS TANÁCSA
KÖSZÖNTJÜK E SOROK OLVASOIT

mányos és felsőoktatási intézményeket, amelyek díszdoktorukká, vagy tagjukká fogadták egyetemeink valamelyik oktatóját. Sok híres tudósnak, professzornak is küldtek meghívót, többek között *Szent-Györgyi Albertnek* és *M. V. Keldisnek.* És természetesen vendégeket várnak a belföldi tudományegyetemekről, a többi szegedi felsőoktatási intézménytől is.

A szép kivitelezésű magyar és latin nyelvű meghívókat *Kopasz Márta* grafikusművész tervezte.

Jubileumi ünnepi ülést október 10-én délelőtt a Szegedi Nemzeti Színházban rendeznek. A társegyetemek képviselői *ez alkalommal* üdvözlik majd az évfordulót tartó egyetemeket. Az ünnepség második részében ünnepi műsor lesz. A Szegedi Szimfonikusok Zenekara és a Szegedi Zenebarátok Kórusa — Vaszy Viktor vezényletével — Kodály Psalmus Hungaricus-át adja elő. Szólót Simándi József énekel.

A nap második felében kerül sor annak a kétnapos *versenysorozatnak döntőjére,* amelyen a négy tudományegyetem sportolói mérik össze erejüket.

Este az Auditórium Maximumban a JATE Egyetemi Színpada, a SZOTE Művészeti együttese (tánckar, zenekar), valamint az énekkar rendez közös *kulturális műsort.*

Ünnepélyes díszdoktorrá avatás

Október 11-én mindkét egyetem neves tudósok díszdoktorrá fogadását tervezi. Szovjet, román, bolgár, cseh, amerikai, lengyel, német, angol, francia és számos más vendég professzor — régi egyetemi hagyományokat újítva fel — végigvonul a Kárász utcán a Városi Tanács épületéig, ahol a díszteremben történik ünnepélyes doktorrá avatásuk. Délután a felavatott díszdoktorok az Aulában, illetve a Szemészeti Klinika tantermében tartják meg *székfoglaló beszédeiket.*

Este az egyetem oktatóinak, dolgozóinak és vendégeinek *díszvacsorát* [illegible]nek. Az ifjúság számára a kol[illegible]okban tartanak táncesteket.

Az ünnepségsorozatot megelőző hétten a két egyetem KISZ-szervezete az egyetem történetével kapcsolatos *szellemi vetélkedőt* rendez.

Almanach — Bulletin — ünnepi Acta

Az évforduló tiszteletére a két egyetem közös Almanach kiadását tervezi. Ebben 1921-ig visszamenőleg szerepel az egyetemek oktatóinak névsora, valamint azok életrajza, akik számottevő tudományos tevékenységet fejtettek ki. Az Almanach főszerkesztője *dr. Havasi Zoltán*, a JATE Egyetem Könyvtárának igazgatója, főszerkesztő helyettesei: *dr. Zallár Andor* az orvosegyetem Központi Könyvtárának igazgatója *és Lisztes László* az Egyetemi Könyvtár igazgatóhelyettese. A kiadvány már nyomdában van, összeállításában részt vett még a két egyetem számos oktatója is.

Az egyetemen folyó oktatási, tudományos és nevelőmunkáról a négy világnyelven Bulletin-t adnak ki. Az egyetemek tudományos kiadványainak, az Actak-nak 1971-ben megjelenő számai is megemlékeznek a jubileumról. Kopasz Márta grafikusművész rajza díszíti a kiadványokban elhelyezett betétlapot. A JATE Bulletin szerkesztésében részt vett *dr. Serfőző Lajos* docens, a tudományegyetem oktatási rektorhelyettese, *dr. Ketskeméty István* tanszékvezető egyetemi tanár, *dr. Szentirmai László* az Egyetemi Könyvtár tudományos munkatársa, *dr. Pólay Elemér* tanszékvezető egyetemi tanár és *dr. Csukás István* tanszékvezető egyetemi tanár.

Az ünnepségsorozat előtt bocsátják ki egyetemünk jelvényét, melynek fényképmásolatát lapunk egyik korábbi számában már láthatták olvasóink.

A nagyszabású jubileumi ünnepséget előkészítő bizottság munkájában — melynek vezetője a tudományegyetem részéről *dr. Csákány Béla* docens, tudományos rektorhelyettes, az orvosegyetem részéről *dr. Ormos Jenő* egyetemi tanár, oktatási rektorhelyettes — részt vesznek a két egyetem valamennyi karának képviselői; oktatók, dolgozók és a társadalmi szervek megbízottjai.